

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 34401-03-18 פלוני נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ ואח'

בפני כבוד השופט דב גוטליב

תובע

פלוני

ע"י ב"כ עוה"ד א. פרויליך ואח'

נגד

נתבעים

1. פלוני

2. הפניקס חברה לביטוח בע"מ

ע"י ב"כ עוה"ד ניסן גיצה ואח'

פסק דין

1. התובע יליד 06/07/1997 נפגע בתאונת דרכים ביום 24/11/2016, בהיותו בגיל 19. התאונה אירעה בעת שרכב הנתבע 1 פגע בתובע כאשר התובע רכב על אופניים חשמליים (להלן: התאונה).
2. בשל נזקי הגוף שנגרמו לתובע בתאונה הוא הגיש תביעה זו לפי חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים תשל"ה-1975 (להלן: "חוק הפיצויים").
3. הנתבעת 2 היא מבטחת הרכב במועד התאונה והיא מכירה בחבותה לפצות את התובע בגין נזקיו ומשכך המחלוקת בין הצדדים היא בשאלת מצבו הרפואי של התובע, מצבו התפקודי וגובה הפיצוי המגיע לו בעקבות התאונה.
4. לשם בחינת מצבו הרפואי של התובע מונה ד"ר דבי רונן כמומחה מטעם בית המשפט בתחום האורתופדיה (להלן: המומחה). הצדדים לא חלוקים ביחס למסקנות המומחה בחוות דעתו.
5. בישיבת ההוכחות שהתקיימה ביום 18/10/2021 העיד ונחקר התובע ובהמשך הגישו הצדדים סיכומיהם.
6. בנסיבות שפורטו, אבחן תחילה את מצבו הרפואי והתפקודי של התובע ואדון לאחר מכן בשיעור הפיצוי המגיע.
7. יצוין כי הצדדים האריכו בטיעונים ואין בכוונתי לדון בכל טענה מטענות הצדדים, אלא לפרוס את הנימוקים המרכזיים שהביאו לתוצאת פסק הדין.
8. ההדגשות בפסק הדין אינן במקור אלא אם צוין אחרת.

הפגיעה והנכות הרפואית

9. ממקום התאונה פונה התובע באמצעות מד"א לבית החולים איכילוב (להלן: בית החולים) ואובחן כמי שסובל משבר "סוברוכנטרי" בעצם הירך משמאל.

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 18-03-34401 פלוני נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ ואח'

10. בתאריך 4/11/2016 עבר התובע ניתוח בהרדמה כללית לשחזור וקיבוע השבר בירך באמצעות מסמר תוך לשדי. התובע אושפז בבית החולים במשך 41 ימים (עד ליום 03/01/2017) וטופל באמצעות טיפולי פיזיותרפיה, הידרותרפיה וטיפולים נוספים.
11. בהמשך, התובע היה במעקב וטיפול במסגרת קופת החולים ומרפאות בית החולים והתלונן על כאבים באזור הניתוח. התובע טופל בפיזיותרפיה ונטל תרופות (ראו, בין היתר, מסמכים רפואיים מתאריכים 26/3/2017, 25/06/2017, 19/09/2017, 05/07/2018, 10/03/2021. המסמכים צורפו לתצהיר התובע).
12. המומחה מטעם בית המשפט בתחום האורתופדי, ד"ר רונן דבי, בדק את התובע והעריך בחוות דעתו כי בעקבות התאונה נותרה לתובע נכות בשיעור 20%, בגין הפגיעה בירך שמאל, לפי סעיף 148(ו) לתקנות המוסד לביטוח לאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה), התשט"ז-1956 (להלן: "תקנות הנכות") וכן, נכות אסתטית בשיעור 10%, בגין צלקות מכערות, לפי סעיף 175(ב) לתקנות הנכות.
- המומחה התייחס בחוות דעתו למצבו של התובע בעקבות התאונה וציין:
- "בגין חבלות נלוות נזקק לתקופת שיקום לאחריה נותר מוגבל תפקודית [...] סובל כיום ממגבלה תפקודית וכאב בפעילות, לאור גילו הצעיר ורמת פעילותו טרם השבר מגבלה זו בהחלט משמעותית, עם כי עדיין מאפשרת אורח חיים סביר אך דורש שינוי אופי הפעילות לפעילות לא פיזית. שבר מסוג זה בפרק ירך שמאל עשוי בעתיד לגרום שחיקה משמעותית ומוקדמת של פרק ירך שמאל ואף לניתוח החלפת מפרק ירך בעתיד הרחוק".**
- אשר לנכות הזמנית – המומחה העריך שהתובע היה באי כושר מלא (100%) לפי סעיף 135(ז) לתקנות הנכות מיום התאונה (24/11/2016) ולמשך חודשיים (עד ליום 23/01/2017) ונכות זמנית בשיעור 50% לפי סעיף 35(ה) לתקנות, מיום 24/01/2017 ועד ליום 23/03/2017.
13. הצדדים לא חולקים על חוות דעת המומחה ולא הזמינו אותו לחקירה. בהתאם להלכה, ככלל לא יסטה בית המשפט מחוות דעת המומחה מטעמו בהעדר נימוקים משכנעים (ע"א 3056/99 שטרן נ' המרכז הרפואי ע"ש שיבא, פ"ד נו 949, 936(2); ע"א 293/88 חברת יצחק ניימן להשכרה בע"מ נ' מונטי רבי (31/12/1988)).
14. במקרה דנן, ניכר מחוות הדעת, כי המומחה בדק את התובע, בחן היטב את כל ההיבטים של הפגיעה וקבע את הנכות הרפואית בהתאם לשיקול דעתו המקצועי. לא מצאתי ממש בטענת התובע ולפיה נוכח הערכת המומחה ביחס לאפשרות החמרה במצבו של התובע בעתיד עד לצורך בנייתו החלפת המפרק (בעתיד הרחוק) יש להביא בחשבון נכות בשיעור גבוה מזו שנקבעה על ידי המומחה מטעם בית המשפט. התובע נמנע מלחקור את המומחה מטעם בית המשפט ביחס לסוגיה זו ואף נמנע מפניה בשאלות הבהרה למומחה. בנסיבות אלה, לא מצאתי לסטות מקביעות המומחה, כאשר יש להניח כי שיעור הנכות שקבע המומחה בחוות דעתו משקללת היטב את כלל היבטי הפגיעה, לרבות אפשרות של החמרה, בעתיד.

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 34401-03-18 פלוני נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ ואח'

15. משכך אני קובע, כי נכותו הרפואית (המשוקללת) של התובע בגין התאונה עומדת אפוא על 28%, כפי שהעריך המומחה בחוות דעתו.

הפגיעה התפקודית

16. התובע יליד 06/07/1997 (בן 19 במועד התאונה), טען בסיכומיו שלאור שיעור הנכות הגבוהה שנותרה לו, גילו הצעיר במועד התאונה, עמדת המומחה כי צפויה החמרה במצבו הרפואי, היותו חסר השכלה פורמאלית והעובדה שהגיע מרקע סוציאקונומי קשה ולא צפוי לרכוש בעתיד השכלה גבוהה, יש להעמיד את שיעור הנכות התפקודית שנותרה לו על שיעור 30%.

17. התובע מציין כי הוא עלה לארץ מאתיופיה בגיל 10 ועזב את בית הוריו בגיל 16 (בשל סכסוך עם הוריו) ועבר ל-"בית השנטי" (ר' סעיף 10 לתצהיר התובע).

18. בתצהיר שהגיש, תאר התובע את מגבלותיו ומכאוביו בעקבות התאונה. התובע ציין כי מאז התאונה ועד היום הוא סובל מכאבים חזקים בירך וברגל שמאל, מהגבלה בתנועות של ירך שמאל, וכן נותרו לו מספר צלקות בולטות ומכערות באזור הפגיעה. התובע טוען כי הוא מתקשה בהליכה למרחקים, מתקשה בעמידה ממושכת, בעליה וירידה ממדרגות ובכל פעולה פיזית מאומצת עם הרגליים (ר' ס' 16 לתצהיר התובע).

לעמדת התובע, הוא חושש מהעתיד הואיל וקשה לו לעבוד בעבודות פיזיות בגלל הכאבים והמגבלות בירך. עבודה של חשמלאי רכב (המקצוע אותו למד התובע עובר לתאונה) כרוכה בפעילות פיזית אינטנסיבית.

19. הנתבעת טוענת שלתובע נותרה נכות תפקודית בשיעור 15% לכל היותר. לעמדתה, לנכות בגין הצלקת אין כל משמעות תפקודית והמומחה קבע שמדובר בצלקת מכערת בלבד; התובע עובד במשך תקופה ארוכה בעבודות שירות בדואר, החל מהשעה 7:00 (עבודה פיזית, ראו עמ' 7 לפרוטוקול) ועד השעה 14:00 ומשם מגיע התובע לעבודתו בחברת "רולתג" שם הוא עובד עד השעה 2:00 בלילה (ראו עמ' 8 לפרוטוקול) ומכאן טוענת הנתבעת שהפגיעה התפקודית של התובעת נמוכה משעור הנכות הרפואית, אם בכלל. בנוסף נטען שהתובע נמנע מזימון לעדות את מעסיקו או עמית אחר לעבודה שיעיד על הקשיים התפקודיים של התובע בעבודה.

20. הלכה היא, כי הנכות התפקודית נקבעת בידי בית-המשפט על-יסוד מכלול הראיות והנסיבות שלפניו. הנכות הרפואית משמשת נקודת מוצא, אולם יש להוסיף ולבחון את השפעתה על הנפגע המסוים. כך, בין השאר, יש לתת משקל להיקפה, אופייה ומיקומה של הפגיעה, ולהתייחס להשפעתה של הנכות על מקצועו של הנפגע תוך התחשבות בגילו, השכלתו וכישוריו. משקל ממשי יינתן לראיות הנוגעות להשלכה התפקודית בפועל (ע"א 3049/03 גירוגיסיאן נ' רמזי, פ"ד נב(3) 792 [1995]; ע"א 2113/90 אדלר נ' סוכנויות דרום בע"מ [1992]; ע"א 6601/07 אבו סרחאן נ' כלל חברה לביטוח בע"מ [2010]).

21. במקרה דנן, קשה שלא להתרשם מן המסמכים הרפואיים ומקביעות המומחה מטעם בית המשפט לפיהם התובע נותר עם פגיעה משמעותית בתחום האורתופדיה. הנכות ממנה סובל התובע מגבילה, מקשה ומכבידה על התפקוד. לא ניתן לחלוק כי כיום קיים לתובע כושר עבודה

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 34401-03-18 פלוני נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ ואח'

והתקופות בהן עבד התובע בחברת "רולתג" ובדואר מעידות על כך, אך התרשמתי שמדובר בכושר עבודה מופחת בשל הפגיעות שנגרמו בתאונה, לבטח לאור גילו הצעיר של התובע ואפשרויות התעסוקה העומדות לפניו, בהעדר השכלה פורמלית.

22. לאחר חקירת התובע על דוכן העדים, הייתה לי האפשרות להתרשם מן התובע באופן בלתי אמצעי. התרשמתי שהתובע לא הגזים בתיאור מגבלותיו בעקבות התאונה. תיאור התובע את מגבלותיו בעקבות התאונה מתיישב היטב עם קביעות המומחה.

23. לצד האמור, איני סבור שיש לתת לצלקות מהן סובל התובע בעקבות התאונה משמעות תפקודית. מדובר בצלקות שנמצאות באזורים נסתרים, והגם שיש להניח שלפחות חלק מהצלקות גורמות לתובע לחוסר נוחות, לא התרשמתי שמדובר בצלקות שפוגעות בתפקוד.

24. אחר האמור, בשים לב לנתוני התובע, לרבות גילו, המגבלות מהן הוא סובל בעקבות התאונה ואפשרויות התעסוקה העומדות בפניו כיום, אך גם לראיות שהוגשו לתיק, כמפורט לעיל, אני סבור כי שיעור הנכות התפקודית של התובע שווה לנכות הרפואית (בניכוי הנכות האסתטית בגין הצלקות) והיא עומדת אפוא על 20% נכות.

25. משקבעתי את הנכות התפקודית אפנה לכימות ראשי הנזק.

הנזק

26. למען הנוחות אחזור על הנתונים הרלוונטיים הנדרשים:

התובע יליד: 06/07/1997 ;

מועד התאונה: 24/11/2016 ;

גיל התובע בעת התאונה: 19 ;

גיל התובע כיום: 24 ;

שיעור נכות רפואית: 28% ;

שיעור נכות תפקודית: 20%.

בסיס השכר

27. התובע טוען שיש לחשב את הפסדי השכר בתקופת העבר עד ליום שחרורו של התובע מהכלא לפי שכרו במועד התאונה (משני מקומות העבודה בהן עבד) בשיעור 6,200 ₪. לאחר השחרור מהכלא, החל לעבוד התובע בבית הדפוס "רולתג" (עבודה בה הוא עובד עד היום). ביחס לתקופה זו ועד היום, עותר התובע לחישוב הפסדיו לפי שכרו העדכני בחברת "רולתג" שיעור 8,000 ₪. אשר לתקופת העתיד, התובע טוען שיש לחשב את בסיס השכר בהתאם לפוטנציאל השתכרות של התובע בסך 12,000 ₪. ע"פ הנתען, במומו ובגיל 23 התובע משתכר שכר בשיעור 8,000 ₪ ולפיכך יש לחשב את בסיס שכרו לעתיד בהתאם לפוטנציאל ההשתכרות אלמלא התאונה, בשיעור 12,000 ₪.

28. הנתבעת טוענת כי שכרו של התובע במועד התאונה עמד על שיעור 3,838 ₪ לחודש (ממוצע שכרו של התובע בשנת 2016).

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 18-03-34401 פלוני נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ ואח'

- אשר לתקופת העתיד, הנתבעת טוענת ששכרו של התובע היום מגלם את פוטנציאל השתכרותו. לעמדתה, בשים לב לנתוניו האישיים של התובע כמו גם לעובדה שהתובע עובד היום בעבודה פיזית כך שנכותו לא משפיעה על יכולתו לעבוד. הנתבעת מעמידה את בסיס השכר בתקופת העתיד בסך של 7,000 ש"ח.
29. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים ובראיות שהונחו לפניי, אני רואה להעמיד את בסיס השכר של התובע לתקופת העבר ועד היום לפי שכר בשיעור 6,200 ₪ (שכרו של התובע בחברת "צוות 3" בצירוף שכרו בחברת "מעוף משאבי אנוש", בהתאם לתלושי השכר שצורפו לראיות התובע כנספח ו').
30. אשר לתקופת העתיד, בסיס השכר לפיו ראוי לחשב את הפיצוי הוא שכר ממוצע במשק. התובע נפגע בגיל 19 כאשר טרם החל את דרכו המקצועית ולאחר שסיים הכשרה כחשמלאי רכב. אכן, התובע הסתבך בפלילים והורשע בהחזקת רכוש גנוב ושימוש בסמים (ר' תדפיס מידע פלילי שהוגש לתיק) ואולם מאז ועד היום במשך מספר שנים אין אינדיקציה לביצוע עבירות נוספות, התובע עובד ברציפות בעבודה נורמטיבית ונראה כי מדובר במעידה חד פעמית והתובע חזר למסלול חיים נורמטיבי.
- יצוין כי התובע העיד שהפסיק להגיע לעבודות השירות שנגזרו עליו, ע"פ הנטען – בשל מגבלותיו הרפואיות (ראו עמ' 9 לפרוטוקול). לא מצאתי בעובדה זו כדי להשפיע על פוטנציאל השתכרותו העתידי של התובע ואולם ברי כי על התובע לחזור מיד להשלים את עבודות השירות וככל שיש לו מניעה רפואית לבצען הוא אמור ליצור קשר עם הגורמים הרלוונטיים לרבות עם כב' בית המשפט שדן בהליך הפלילי על מנת לבחון אפשרות שינוי של עבודות השירות. הנתבעת מפנה לתיעוד מצה"ל ולכך שהתובע עבר ניסיונות אובדניים בעברו – לא מצאתי גם בתיעוד הנ"ל כדי לסטות מחזקת השכר הממוצע במשק.
31. לתובע לא נקבעה נכות קודמת בתחום הפסיכיאטריה והנתבעת לא עתרה למינוי מומחה לקביעת נכות שאינה קשורה בתאונה. בנסיבות אלה איני יכול להניח כפי שמבקשת הנתבעת כי לתובע עבר נפשי קודם בכלל, וכזה שהיה מונע ממנו להשתכר בעתיד לפי השכר הממוצע במשק בפרט.
32. התובע העיד לגבי תקופת השירות הצבאי כי הוא לא באמת ניסה להתאבד והתרשמתי מעדותו כי אכן מדובר "בקריאה לעזרה", לאור נסיבות חייו הקשות של התובע מגיל צעיר מאוד, כפי שהתובע פירט בדיון וכפי שעלה גם מהתיעוד מצה"ל.
33. בע"א 10064/02 מגדל חברה לביטוח בע"מ ואח' נ' רים אבו חנא ואח' (27.09.2005) (להלן: "הלכת אבו חנא"), נקבעה החזקה בדבר העמדת פוטנציאל השתכרותם של קטינים כגובה השכר הממוצע במשק. על המבקש לסטות מחזקה זו, מעלה או מטה, רובץ נטל ההוכחה. בחלוף השנים מאז נקבעה הלכת אבו חנא, הוחלה החזקה גם על צעירים אשר חצו את סף הקטינות וניתן לומר כי הם טרם החלו את דרכם המקצועית; ניזוקים אשר נמצאים בתקופת הצבא, או לאחר השחרור מצה"ל וטרם החלו במיצוי פוטנציאל השתכרותם.

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 18-03-34401 פלוני נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ ואח'

- בעניין זה נקבע בע"א 4772/02 סהר חברה לביטוח בע"מ נ' צי'בוטארו, סעיף 9 לפסק דינו של כב' השופט ד' חשין (25.11.2009): "העיקרון הנהוג בפסיקה לגבי קטינים או צעירים בתחילת דרכם המקצועית הינו אמידת אובדן כושר ההשתכרות על-פי השכר הממוצע במשק". כן ראו רע"א 7490/11 פחרי נ' האג', סעיף 6 לפסק דינו של כב' השופט א' ריבלין (28.12.2011): "... אין להגביל את החזקה בדבר השתכרות בגובה השכר הממוצע במשק לקטינים בלבד, והגיונה עשוי להיות יפה גם ביחס לאדם צעיר שטרם ביצע בחירות עצמאיות של ממש".
34. הדברים יפים ונכונים גם למקרנו. התובע נפגע בגיל 19 וטרם החל את דרכו המקצועית. משכך, סטייה מן השכר הממוצע במשק בנסיבות אלה תחטא למטרה שבבסיס החזקה אשר נקבעה בהלכת אבו חנא והתפתחה משך השנים, המהווה נקודת מוצא "היוצרת האחדה של הפיצוי, עולה בקנה אחד עם עקרון השבת המצב לקדמותו, עם השאיפה להגשים את הזכות לשוויון ועם הצורך ליצור הרתעה אופטימלית (ע"א 1972/03 שרון נ' רקובה (11.10.2005)).
35. הצלחה בלימודים (לרבות זכאות לתעודת בגרות), לא מהווה מדד לרמת השכר או יכולה להצביע בהכרח שהתובע לא היה מגיע בעתיד להשתכר שכר בשיעור השכר הממוצע במשק, ומכל מקום, גישה זו לא אומצה בפסיקה (ר' ת"א 981-03-14 פלוני נ' מנורה חברה לביטוח בע"מ (02/04/2018); בת"א 35494-06-14 פלונית ואח' נ' בן יעקב ואח' (03/09/2019)). כך גם ביחס למעורבותו של התובע בפלילים, מדובר בעבירות שבוצעו בגיל צעיר ובמשך תקופה ארוכה התובע מראה מוטיבציה והוא מנהל חיים נורמטיביים. בנסיבות, לא מצאתי לסטות מהחזקה הקבועה בדין ביחס לשכרם של צעירים בתחילת דרכם המקצועית.
36. אחר האמור, הפסדיו של התובע לתקופת העבר יחושבו לפי שכר בשיעור 6,200 ₪ ולתקופת העתיד לפי השכר הממוצע במשק (לאחר ניכוי מס), קרי סך בשיעור 9,749 ₪.

הפסד שכר לעבר

37. התובע עותר לפיצוי בגין הפסדי השכר שנגרמו לו לאחר התאונה ועד לחודש 01/2020 (כולל). לאחר התאונה התובע היה מאושפז במשך 41 ימים ולא עבד. עם שחרורו מבית החולים אושרה לתובע חופשת מחלה עד ליום 03/02/17, ואולם בפועל התובע לא עבד עד ליום 01/2020 (למעט תקופה של שלושה חודשים בה ניסה לעבוד כשוטף כלים במסעדה בסוף שנת 2017, ותקופה בה ריצה עונש מאסר של 3.5 חודשים עד ליום 09/02/20).
- בנוסף עותר התובע לפיצוי בגין הפסדי שכר בעבר גם בתקופה בה החל לעבוד בחב' רולתג (02/2020) ועד היום. לעמדת התובע, סך הפסדי השכר בתקופת העבר עומדים על 124,640 ש"ח. 38. הנתבעת טוענת כי מדובר בנזק מיוחד שיש להוכיח בראיות ממשיות. ע"פ הנטען יש לפצות את התובע בהתאם לקביעות המומחה הרפואי. לפני משורת הדין הנתבעת מציעה פיצוי גלובלי בעבור 4 חודשים מלאים בשיעור 15,532 ₪. ביחס ליתר התקופה, נטען כי מדובר בנכות תפקודית בשיעור 15% ואין מקום לפצות התובע, כאשר מה שמנע מן התובע לעבוד הינן הסתבכויותיו בפלילים. הנתבעת מוסיפה וטוענת כי תובע לא העיד אף אחד ממעסיקיו וכושרו לעבוד מוכח בעובדה שהוא ממשיך לעבוד בחב' "רולתג" עד היום.

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 34401-03-18 פלוני נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ ואח'

39. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים נחה דעתי שיש לפסוק לתובע הפסד שכר לעבר לתקופת העבר כדלקמן:

א. תקופה א' – תקופת האשפוז בבית החולים ועד ליום 23/3/2017 (תום תקופת אי הכושר הזמני בשיעור 50% בהתאם לחוות המומחה מטעם בית המשפט) – סביר בעיני כי נוכח מצבו הרפואי של התובע בתקופה זו הוא לא עבד ולא יכול היה לעבוד ולכן התובע זכאי לפצוי מלוא נזקיו בתקופה זו בשיעור 24,180 ₪, ובצירוף ריבית מאמצע תקופה סך של **25,437 ₪**.

ב. תקופה ב' – תום תקופת אי הכושר הזמני (24/3/2017) ועד למועד בו החל התובע לעבוד כשוטף כלים (08/2017) בתקופה זו התובע לא עבד והיה מוגבל, לכל הפחות, בשיעור הנכות התפקודית (20%) והוא זכאי אם כן לפיצוי בגין הפסדי השכר שנגרמו לו. לפיכך, אני פוסק לתובע פיצוי בסך 5,291 ₪, בצירוף ריבית מאמצע התקופה, סך של **5,551 ₪**.
ג. בתקופה בה עבד התובע כשוטף כלים (08/2017 – 11/2017) לא הוכחו הפסדי שכר הקשורים בתאונה ולכן איני פוסק לתובע כל פיצוי בתקופה זו.

ד. תקופה ג' – החל מהמועד בו סיים התובע לעבוד כשוטף כלים (12/2017) ועד למועד בו החל לרצות עונש מאסר (03/11/2019) – התובע לא עבד בתקופה זו וסביר בעיני כי היה מוגבל, לכל הפחות, באורח התואם לשיעור נכותו התפקודית (20%) – לפיכך אני פוסק לתובע פיצוי בגין תקופה זו בשיעור 28,603 ₪, ובצירוף ריבית מאמצע התקופה, סך בשיעור **29,525 ₪**.

ה. התובע לא הוכיח כי נגרמו לו הפסדי שכר נוספים בתקופת העבר. לאחר שהתובע סיים לרצות את עונש המאסר שנגזר עליו הוא החל לעבוד בחברת רולתי"ג ושכרו עלה (בהשוואה לשכר במועד התאונה).

ו. אחר האמור, סך הפסדי השכר של התובע בתקופת העבר הוא **60,513 ₪**, ובצירוף הפסדי פנסיה (בשיעור 12.5%) – **68,077 ₪**.

גריעה מכוסר ההשתכרות

40. התובע עותר לפיצוי בגין הגריעה מכוסר ההשתכרות לפי נכות תפקודית של 30%, ובסיס שכר של 12,000 ₪. הנתבעת עותרת לפיצוי לתובע לפי נכות תפקודית של 15% ובסיס שכר של 7,000 ₪.

41. אשר לגריעה מכוסר ההשתכרות, כמפורט כבר לעיל, בסיס השכר הוא השכר הממוצע במשק.
42. בענייננו, בו עסקינן במקרה של ניזוק צעיר שטרם החל בכתיבת סיפור חייו, יש לפסוק פיצוי על בסיס החזקות הנוגעות לצעירים בתחילת דרכם, תוך קביעה כי קיימת זהות בין דרגת הנכות הרפואית לתפקודית, ובין זו האחרונה לשיעור הגריעה מכוסר ההשתכרות (ע"א 432/80 שושן נ' אוטוקרס, פ"ד לו (1) 178, 185 (1983); ע"א 722/86 יונס נ' המאגר הישראלי, פ"ד מג(3) 875, 878 (1989)).

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 18-03-34401 פלוני נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ ואח'

43. בנדון, התובע נפגע בתאונה בעת שהיה כבן 19, צעיר שטרם החל לכתוב את סיפור חייו. מאז אירעה התאונה ועד היום, התובע לא עבד במשך תקופה ממושכת והצליח לבסוף להשתלב בעבודה שהיא עבודה פיזית בעיקרה. לא ברור בשלב זה כמה זמן יצליח התובע להחזיק בעבודתו (בשים לב למצבו הרפואי, למגבלותיו ולהמלצת המומחה כי על התובע לשנות את אופי הפעילות לפעילות שאינה פיזית וכן את הערכת המומחה ולפיה מצבו של התובע עשוי להחמיר בעתיד עד לצורך בנייתו החלפת מפרק), לא מצאתי מקום לחרוג בעניינו של התובע מהחזקות המתמייחסות לנפגעים צעירים בתחילת דרכם. הדברים מקבלים משנה תוקף לנוכח טיב הפגיעה, שהיא פגיעה אורתופדית המהווה פגיעה משמעותית בעיסוקו של התובע.

44. חישוב הפסדי התובע בראש הנזק של גריעה מכושר ההשתכרות הוא כדלקמן:

9,749 ₪ (שכר ממוצע במשק בניכוי מס הכנסה) * 20% (נכות תפקודית) * מקדם היוון 3% עד גיל 67 = 636,051 ₪ (הפיצוי כולל הפסדי פנסיה בשיעור 12.5%).

עזרת הזולת

45. בהתאם להלכה, אם ניזוק זקוק לעזרה שניתנה לו על-ידי קרוב משפחה או אדם מקורב אחר, אין לראות בכך בלבד, עילה לשלילת הזכות לקבל פיצוי מן המזיק (דוד קציר **פיצויים בשל נזק גוף** 42 (התשנ"ח 1997); ראה גם ע"א 93/73 **שושני נ' קראוז ואח'**, פ"ד כח(1) 277). לכן, השאלה איננה אם התובע קיבל בפועל עזרת צד ג', אלא אם היה זכאי לקבלת עזרה כזאת ואם זו ניתנה לו בין על ידי אדם שאיננו קרוב משפחה ובין על ידי קרוב. התשובה לשאלה האחרונה יכול שתשפיע על שיעורו של הפיצוי.

46. התובע סבל משבר בירך במהלך התאונה, אושפז למשך 41 ימים, במהלכם עבר ניתוח והיה בתקופת אי כושר ממושכת. ללא ספק, התובע נזקק בתקופה הסמוכה לתאונה לעזרה משמעותית.

47. אשר לתקופת העתיד, לתובע נותרה מגבלה משמעותית וסביר שיזדקק לעזרה גם במטלות הקשות גם בעתיד, לבטח כאשר יתבגר ונכותו תכביד ותהיה משמעותית יותר. יש להביא בחשבון העזרה בתקופת העתיד לבוא גם את הערכת המומחה כי מצבו של התובע בעתיד עשוי להחמיר עד לצורך בנייתו החלפת מפרק ירך "שבר מסוג זה בפרק ירך שמאל עשוי בעתיד לגרור שחיקה משמעותית ומקודמת של פרק ירך שמאל ואף לניתוח החלפת מפרק ירך בעתיד **הרחוק**" (פרק הסיכום בחוות דעת המומחה מטעם בית המשפט).

48. לעניין שיעורו של הפיצוי, וכמפורט בעניין שושני הנ"ל, יש לקבוע כי יש להעמיד את הסכום על שיעור נאות (שם, 279-280א), ובהעדר נתונים אובייקטיביים, יפסק סכום גלובלי לטובת התובע (ראה ע"א 315/83 **עגור נ' איזנברג ואח'**, פ"ד לט(1) 197, 205, וכן ע"א 663/84 **עטיה נ' עטיה**, פ"ד מד(3) 720, 730) על בסיס הלכה זו, ובהעדר נתונים על הוצאה ממשית ועל היקפה, יש לקבוע את הפיצוי בראש נזק זה, על דרך האומדנה.

49. במכלול נסיבות העניין, אני מוצא לפסוק לתובע פיצוי בגין עזרה צד ג' בתקופת העבר והעתיד בשיעור 65,000 ₪.

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 18-03-34401 פלוני נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ ואח'

הוצאות רפואיות

50. הוצאות רפואיות והוצאות נסיעה הינן 'נזק מיוחד', הטעון פירוט והוכחה הן בדבר הצורך בהוצאתו והן בדבר עלותו (ד. קציר דיני הנזיקין 11; 480; ע"א 357/80, נחום נ' ברדה, פ"ד לו(3) 762; ע"א 4986/91, המגן חברה לביטוח בע"מ נ' נחום (1994)).
51. סביר לקבוע, כי התובע הגיע למעקבים רפואיים בקופת חולים ובבית החולים ונדרש לטיפולים רפואיים ונשא בהשתתפות ברכישת תרופות. משהוכחה לפני נחיצות הטיפולים, המעקב הרפואי וממילא הוצאות הנסיעות הכרוכות בכך, ראוי לפסוק לתובע סכום סביר שישפה אותו על הוצאותיו.
52. במקרה מעין זה, בהתאם לפסיקה, נכון לפסוק הוצאות סבירות על דרך אומדנה ו"על הצד הנמוך והבטוח" - לשם שמירה על האיזון הראוי (ע"א 307/77 מור נ' עזבון המנוח שעיה בוך, פ"ד לב(1) 654; י. קציר פיצויים בשל נזק גוף מהדורה חמישית התשס"ג-2003, עמוד 682).
53. בנסיבות העניין, בשים לב לכל הנתונים המפורטים עד כאן, אני פוסק לתובע פיצוי בגין הוצאות רפואיות ואח' לתקופת העבר והעתיד בשיעור **10,000 ₪**.

נזק לא ממוני

54. בהתאם לתקנה 2(א) לתקנות הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים (חישוב פיצויים בשל נזק שאינו ממוני), תשל"ו-1976, לשיעור הנכות (הרפואית), 41 ימי האשפוז, עומד הפיצוי על – **68,282 ₪**.

ניכויים

55. מהסכומים שנפסקו יש לנכות את התשלום התכוף ששולם לתובע בסך 15,000 ₪ (נטו) וגמלאות המל"ל (אגף נכות כללית) בסך של 18,880 ₪. סך כל הניכויים עומד על שיעור **33,880 ₪**.

הערכת הנזקים

56. מתקבלת הערכת הנזקים הבאה:

א.	הפסדי שכר לעבר בתוספת פנסיה -	₪ 68,077
ב.	גריעה מכושר ההשתכרות בתוספת פנסיה -	₪ 636,051
ג.	עזרת הזולת -	₪ 65,000
ד.	הוצאות רפואיות -	₪ 10,000
ה.	נזק לא ממוני -	₪ 68,282
ו.	ניכויים	₪ 33,880 -
	סה"כ-	₪ 813,530

סוף דבר

57. דין התביעה להתקבל.
58. הנתבעת תשלם לתובע פיצוי בשיעור **813,530 ₪**, בצירוף הוצאות משפט בהתאם לקבלות וכן שכ"ט עו"ד ומע"מ בשיעור 15.21% מהפיצוי.

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 34401-03-18 פלוני נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ ואח'

59. הסכומים שנפסקו לעיל ישולמו בתוך 30 יום מהיום, שאחרת יישאו הפרשי הצמדה וריבית כדין.

60. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 60 יום.

פסק הדין מותר בפרסום שעה שהוא אינו כולל פרטים מזהים של התובע.

ניתן היום, ט' שבט תשפ"ב, 11 ינואר 2022, בהעדר הצדדים.

דב גוטליב, שופט

